

for Cynipidernes og for Callimomidernes Vedkommende er Materialet saa fyldigt, at Faunaen nu i Hovedsagen maa siges at være kendt, og Hoffmeyer har da ogsaa for den sidste Gruppes Vedkommende selv givet en Oversigt over Arterne (i Ent. Medd. XVII p. 230—285), medens Cynipidematerialet ligger som et fuldt færdigt Grundlag for en faunistisk Opgørelse af denne Gruppe. Til Samlingen hører endvidere en stor Samling af Galler og andet biologisk Materiale, hvor Bestemmelserne er sikret gennem Klækningen.

Sammen med henholdsvis Schlicks Smaahvepsesamling og Fru Rostrups og andres Gallesamlinger danner Hoffmeyers Samlinger et Materiale, som ikke mange Museer — om noget — kan fremvise Magen til paa disse Omraader.

København, den 28. Sept. 1933.

Kai L. Henriksen.

Rensning af fedtede sommerfugle.

Enhver sommerfuglesamler har været udsat for den ærgrelse, at nogle af dyrene i samlingen er begyndt at "fedte", hvilket vil sige, at der fra visse steder på kroppen udsveder en fedtet substans, der kan brede sig over hele bagkroppen og ud på vingerne, hvorved dyrenes naturlige farve forsvinder, og de kommer til at se ud, som om de var våde.

Det er i særdeleshed arter, der på et eller andet tidspunkt under deres udvikling kommer i berøring med det indvendige af plantedele, der har tendens til at fedte, altså i første instans dyr, der lever som larver indeni stængler, træstammer, rødder o. lign. (f. ex. *Nonagria*, *Gortyna*, *Cossus*, *Apamea testacea*) eller som i deres puppespind blander afgnavede træstumper (*Cerura*, *Diloba*), men ogsaa mange andre (såsom *Smerinthus ocellata* og *populi*, *Agrotis obscura* for blot at nævne enkelte) kan lide samme skæbne.

Der gives forskellige måder at råde bod herpå. En af de mest kendte går ud på at nedsænke dyret i et eller andet pulver (pulveriseret pibeler, fin papiraske el. a.), der kan absorbere fedtstoffet. Denne metode kan anvendes, når det er selve bagkroppen, der er fedtet, men den har for det første den fejl, at man på den måde kun fjerner det udvendige fedtstof, så at det kan blive nødvendigt at behandle det samme dyr adskillige gange. Endvidere egner metoden sig ikke til at borttage fedtstof fra vingerne, idet det efter processen kan være vanskeligt at fjerne det vedhængende pulver fra vingens overside.

En anden metode, som er nok så effektiv, men som også må indskrænkes til anvendelse i de tilfælde, hvor det alene er bagkroppen, det er galt med, går ud på at tage bagkroppen helt af dyret og lægge den i benzin eller æther. Når fedtstoffet så er opløst, tørres bagkroppen og limes på igen. Denne metode er ikke velsæt blandt systematikere, som giver sig af med genitalundersøgelse, idet de gerne vil have absolut sikkerhed for, at det dyr, der undersøges, ikke har påklistret "forloren" bagkrop fra en hel anden art. (Ifølge Pierce afbilder således W. Petersen i sin monografi over slægten *Eupithecia* genitalorganerne af *E. linariata* som værende *E. irriguata*, idet han uheldigvis er kommet ud for et sådant lappet dyr. Det bedste vilde være, om samlere kunde forlige sig med den tanke, at et dyr uden bagkrop dog videnskabeligt set er værdifuldere end et dyr med påklistret forkert bagkrop.)

Jeg skal her omtale en anden metode, jeg har anvendt med udmærket resultat. Som opløsende stof bruger jeg kulstoffetetraklorid (CCl_4 , tetraklorid), der er stærkt fedtopløsende og til lige brandfrit, og bagefter som tørrende medium pulveriseret pibeler.

Et passende glas (f. ex. et sylteglas ca. 12 cm i diameter, 12 cm højt, med patentlåg, helst dog uden gummitætning), fyldes $\frac{3}{4}$ med kulstoffetetraklorid. De fedtede dyr tages ud af samlingen (man kan lade etiketten blive siddende på nålen) og nedsænkes helt i vædsken. Da større dyr vil svømme ovenpå, kan man trække sådanne ned under overfladen ved at belaste nålen (f. ex. ved at sætte en papirklemme af metal fast på etiketten). I et glas af den nævnte størrelse kan bekvemt behandles 6—8 dyr (af normal uglestørrelse) samtidig. Når fedtet er udtrukket, hvilket sædvanligvis varer 1 à 2 døgn, tages dyret forsigtigt op, idet man fatter om nålen med en pincet, og derpå sætter man strax dyret ned i en æske fyldt med pulveriseret pibeler. Det sænkes kun så langt ned i pulveret, at kroppen og vingernes underside hviler på pulverets overflade. Der må helst ikke komme pibeler på vingernes overside, men det er vigtigt, at vingefrynserne helt hviler på pulveret. Efter 5—10 minutters forløb er vædsken dels opsugt, dels fordampet, og dyret kan tages op; det pibeler, der hænger ved kroppens underside, rystes af (evt. fjernes med en lille pensel), og processen er færdig.

Hensigten med at sætte dyrene ned i pibeler efter optagelsen af vædsken er ikke at fjerne fedt, men derimod at opsuge vædsken jævnt fra vingernes underside. Undlader man nemlig dette og nøjes med at tørre dyrene i luften, vil kulstoffetetrakloridet

fordampe stærkt fra vingefrynserne, hvorved disse kan klistre sammen.

For dyr af middelstørrelse er der ingen særlige forsigtighedsregler at iagttage, hvorimod man må være meget påpasselig med små spinkle dyr i det øjeblik man, ved at tage dem op af vædskeden, bryder overfladehinden. Herved risikerer man nemlig, at tynde følehorn kan brække p. g. a. vædskens overfladespænding. Metoden er derfor ikke egnet for micros og små målere, hvorimod den er udmærket anvendelig for noctuider, spindere og andre mere robuste dyr.

Så snart vædskeden har opløst så meget fedtstof, at den begynder at blive svagt lysegul — eller at det bliver vanskeligt at få pibeleret til at slippe vingernes underside — må den skiftes. En halv liter kulstofetetraklorid er dog efter min erfaring tilstrækkelig til ca. 30 ikke for stærkt fedtholdige dyr, hvorved udgiften til affedtning efter denne metode andrager 3—4 øre pr. dyr.

Hellerup, 7. marts 1934.

Niels L. Wolff.

Anmeldelser.

K. Stephensen: Havedderkopper (Pycnogonida) og Rankefødder (Cirripedia). „Danmarks Fauna“ udg. af Dansk naturh. Foren. Bd. 38. 158 S., 51 Ill. Kbh. G. E. C. Gad. 1933. 4 Kr., ib. 5 Kr. 50 Øre.

I Bind 38 af „Danmarks Fauna“ behandler Mag. K. Stephensen de to Grupper Havedderkopper og Rankefødder. Naar dette Bind i det følgende vil blive anmeldt her i Entomologiske Meddelelser, saa er det dels fordi Entomologien jo ifølge sin ordrette Betydning (entomos, indskaaret) omfatter alle Leddyr, dels fordi Bogen ved sin underholdende Fremstilling vil interessere langt ud over Fagfolkernes snævre Kreds.

Havedderkopperne og Rankefødderne har i Virkeligheden intet nærmere Slægtskab med hinanden; de er anbragt i samme Bind af praktiske Grunde: det er ret faatallige Grupper, og de er begge marine. Rankefødderne er en Orden af Smaakrebs; Havedderkopperne har ført en temmelig omtumlet Tilværelse i Systemet; man opfatter dem i Øjeblikket som en Klasse af Leddyr, sidestillet med Insekter, Krebsdyr etc.

Af Havedderkopper er der i Danmark fundet 19 Arter, heri dog ogsaa medregnet Former, der endnu ikke er taget nærmere end ved Bohuslän. Da den danske Pycnogonidafauna endnu maa